

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

38 An periculum infamiæ, semper excuset à legis obligatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

ex defectu ; vt quæ incurritur ex defectu ætatis , ex defectu natalium , ex defectu corporis , &c. incurri etiam cum ignorantia inuincibili , quia incurritur tanquam merum impedimentum ad Ordinum susceptionem , vel usum , ob solam diuini cultus decentiam. Ad has autem incurrendas nulla requiritur cognitio.

16 Secundò : Hanc irregularitatem incurri etiam ab Infideli , qui in infidelitate plura matrimonia contraxit , vel vnum virtualiter multiplex cum non Virgine , dum ad fidem conuertitur : Quia baptismus , sicut tollere non potest pluralitatem matrimoniorum , ita tollere non potest defectum significationis Sacramenti , cui irregularitas est annexa. Non incurritur autem irregularitas ex defectu lenitatis

propter homicidium iustum , commissum ante baptismum , quia ita statuitur à iure , *c. Si quis viduam. d. 30. & c. Si quis post baptis. d. 51.* Irregularitas autem non incurritur , nisi sit in iure expressa , *c. Is qui de sent. excomm. in 6.*

17 Tertio : Neque multiplicatas fornicationes , neque sponsalia multiplicata , etiam copulâ secutâ sufficere ad incurrendam irregularitatem ex bigamiâ , quia neque fornicatio , neque sponsalia significant coniunctionem Christi cum Ecclesia per incarnationem , sed sola matrimonii consummatio , *cap. Acutius 28.* Vnde qui plures habuit Concubinas , non propterea est irregularis , si matrimonium cum Virgine consummauit , *c. Quia circa. de bigamis.*

QVAESTIO XXXVIII.

An periculum infamiae semper excuset à legis obligatione.

C A S V S.

1 **D**IDACVS Olyssipone notorius Clerici percussor Romam profectus , vbi eius excommunicatio communiter ignorabatur , die quadam solemnè ad Ecclesiam accessit , vt ibi publicè Eucharistiam cum aliis reciperet. Accidit autem , vt Eucharistiam tunc ministraret Sacerdos , cui ipsius excommunicatio nota erat. Hic ergo illum publicè præteriit , eique Eucharistiam negauit , ex quâ actione Didaco grauis infamia ac contristatio secuta est. Quæritur ; Vtrum Sacerdos mortaliter peccauerit.

S V M M A R I V M.

2 Sacerdos excommunicato occulto non videtur publicè Eucharistiam negare potuisse.

3 Excommunicatus ibi famam suam retinebat.

4 Eius excommunicatio ibi erat occulta.

5 Ideoque publicè vitari non poterat.

6 Sine eius infamia ac contristatione.

7 Quot

- 7 Quot modis delictum aliquod possit esse publicum.
- 8 Sacerdos excommunicato, quamvis ibi occulto Eucharistiam licite negare potuit.
- 9 Ex precepto Ecclesiastico illum vitare tenebatur.
- 10 Excommunicatio erat virtualiter publica.
- 11 Ministrare Sacramenta indigno, est eius peccato cooperari.
- 12 Excommunicatus iniuste petebat.
- 13 Et amiserat ius ad famam ubique.
- 14 Quamvis illam de facto retineret.
- 15 Eius delictum erat simpliciter publicum.
- 17 Eius contristatio & infamia iuste fuit permessa.
- 18 Sacerdos tamen ei etiam Eucharistiam ministrare potuisset.
- 19 Non tamen, si occulte petiisset.

RATIONES DVBITANDI.

- 2 Certum est, periculum infamiae à legis obligatione plerumque excusare; nemo enim restituere tenetur, quandiu sine propria infamia id præstare non potest. Dubium est; an semper excuset. Aliqui enim voluerunt semper excusare, ideoque Sacerdotem prætereundo Didacum mortaliter peccasse. Ita *Auila par. 2. cap. 6. disp. 11. d. 12. Sotus disp. 12. qu. 1. art. 6. Henriquez de Euchar. §7. Coninch. quest. 62. art. 1. disp. 6. num. 34. & quest. 80. art. 16.*
- 3 Primò: Quia Didacus Romæ bonam retinebat famam; ideoque erat peccator, & Excommunicatus tantùm occultus; Peccatori autem occulto publicè petenti Sacramenta denegari non possunt.

Secundò: Quia ex eo, quod Didacus Excommunicatio esset publica Olyssipone, non propterea inde sequebatur, quod esset etiam publica Romæ; sicut enim delictum, quod respectu vnius Parochiæ est publicum, potest esse occultum respectu totius Ciuitatis; ita potuit excommunicatio, quamvis esset publica Olyssipone respectu Romæ esse occulta. Ergo sicut propter crimen publicum solùm respectu vnius Parochiæ, non potest quis in tota Vrbe infamari; ita neque Didacus propter excommunicationem publicam solùm Olyssipone infamari potuit Romæ.

Tertiò: Quia Didacus non erat Romæ notorius Clericus percussor, sed tantum Olyssipone; Neque enim Romæ notoriè percusserat. Ergo neque Romæ publicè vitari poterat tanquam notorius Clericus percussor.

Quartò: Quia ex tali Eucharistiæ denegatione secuta est Didaco grauis infamia ac contristatio; Sic enim eius delictum manifestatum est. Hoc autem videtur esse contra iustitiam, vel saltem contra charitatem.

NOTABILIA.

Aduertendum est; Delictum posse esse publicum, vel iure vel facto, vel fama. Iure publicum est delictum, quando constat vel per confessionem Rei in Iudicio, vel per Testium depositionem, vel Iudicis sententiam; facto dicitur publicum, quando in multorum præsentia commissum est, v.g. iu foro, vel via publica, vbi ab omnibus videri poterat; fame denique dici-

dicitur publicum, cum eius fama ex sufficientibus indicijs orta, maiori parti Oppidi, vel Collegij, aut Ciuitatis innotuit. Per delictum autem, aliquo ex his modis publicum, amittit delinquens ius ad famam vbique; Si enim sit publicum iuridice, amittit in pœnam; si sit publicum euidentia facti, vel fama, amittit, quia eo ipso, quod illud commisit in loco, ubi ab omnibus videri poterat, censetur spontè cessisse iuri suo, nec curasse de propria fama. Hoc posito.

RESOLVTIO.

Respondetur; Probabilius videri, quod Sacerdos non peccauerit. *Suares disp. 67. s. 5. concl. 3. de Euchar. Vassquez. tr. de Excomm. d. 8. num. 2. Duard. lib. 2. cap. 1. Henriqu. lib. 13. c. 24. num. 1. Filliuc. tract. 13. cap. 3. quest. 7. num. 49. Bonac. de Sacram. disp. 1. quest. 6. pun. 4. nu. 12. & de censur. d. 2. quest. 2. p. 6. §. 2. num. 48. & alii plures apud istos.*

9 Primò; Quia Sacerdos, obedire tenebatur præcepto Ecclesiæ, prohibentis communicationem, præsertim in Diuinis, cum Excommunicato vitando; Didacus autem etiam Romæ, erat Excommunicatus vitandus; Excommunicatio enim, cum sit sententia personalis, adhæret personæ, eamque comitatur vbique.

10 Secundò; Quia, quamuis Didaci excommunicatio, esset Romæ actu per accidens occulta, erat tamen virtualiter publica; erat enim licitè per literas, historias, aut alio simili modo, ibi manifestabilis; publico autem Peccatori publicè petenti, deneganda sunt Sacramenta.

R. P. Beati Lib. II.

11 Tertiò; Quia ministrare Sacramenta indignè petenti, est cooperari eius peccato; Didacus autem indignè petebat.

12 Quartò; Quia Didacus, suæ excommunicationis conscius, iniuste ad Eucharistiam accesserat; non enim habebat ius illam publicè petendi; iniuste autem aliquid petenti; iuste negatur, quod petit.

13 Quintò denique; quia lex, per hoc quod sit promulgata in Curia, censetur sufficienter publica in toto Regno in ordine ad Subditos obligandos, ita vt illos vbique obliget; Ergo etiam delictum, per hoc, quod in vno loco sit publicum, censendum erit sufficienter publicum vbique, in ordine ad priuandum Delinquentem iure, quod habebat ad famam ita vt vbique hoc iure priuetur. Nullam ergo Didaco intulit iniuriam Sacerdos, Eucharistiam denegando, sicque eius delictum manifestando, ac eum infamando; Didacus enim nullum ius habebat ad famam, ideoque Sacerdos, eius delictum licitè manifestare potuit, sicut potuisset quilibet alius Olisipone, eius delictum, ac excommunicationem Romam præscribens.

OBJECTIONVM SOLVTIO.

14 Ad rationes in contrarium respondetur; Ad primam, Didacum, quamuis de facto bonam famam retineret, non tamen retinuisse iure; Vnde, sicut per Epistolam, quæ eius excommunicationem contineret, aut alterius cuiuscumque narrationem, iuste eam amitteret poterat, ita poterat per denegationem Eucharistiæ factam à Sacerdote.

Ad secundam Respondetur; Disparita-
Z tem

tem esse, quia id, quod est publicum respectu vnius Congregationis, non est absolute, ac simpliciter publicum, sed solum secundum quid, & respectu illius Congregationis, cuius maiori parti ita est notum, ut alij in eius notitiam non tam facile venire possint. At, quod ita est publicum, ut venire facile possit in notitiam aliorum, dicitur publicum simpliciter; Atque hæc, est publicitas, quæ priuat iure ad famam vbique.

16 Ad tertiam Respondetur; Didacum, Romæ non esse Clerici percussorem notorium actu, sed virtute, quatenus vbique in aliorum notitiam facile venire potest. Hoc autem sufficit, ut iuste priuetur omni iure ad famam vbique.

17 Ad quartam denique Respondetur, Didaci infamiam, & contritionem, non tam esse secatam ex Sacerdotis denegatione, quam ex ipsius iniusta petitione; A Sacerdote verò, iustis de causis, fuisse licite permissam; Tum quia habebat ius illam permittendi, ut Ecclesiæ præceptum seruaret; Tum quia hoc, ipsius Didaci salutem expediret, ut sic facilius resipisceret.

18 Addo tamen, mihi valde probabile videri, quod Sacerdos vtrumlibet licite præstare potuerit; quia habebat causas iustas, & sufficientes ad vtrumlibet fa-

ciendum; Ad dandam quidem Eucharistiam, ne Didacum infamaret, ac contristaret. Ad negandam verò, ut Ecclesiæ præceptum seruaret. Sicut Mulier, cum certo scit, se alicui in particulari fore causam ruinæ spiritualis, si eat ad Ecclesiam, ut missam audiat indie festo potest pro libito, vel ex charitate manere Domi, ut vitet damnum spirituale proximi; vel ire ad Ecclesiam, eius ruinam permittendo, ut Ecclesiæ præcepto satisfaciat; vtrumque enim sunt causæ iustæ, & se inuicem non notabiliter excedentes, ideoque sufficientes ad vtrumlibet à peccato excusandum.

COROLLARIUM.

Colligitur ex dictis; Sacerdotem, in nullo modo ministrare potuisse Eucharistiam Didaco, si occulte ac priuatim peuisset, quia tunc cessassent omnes rationes excusantes ab obseruantia præcepti Ecclesiastici de eo vitando; ex occulta enim Eucharistiæ denegatione, nulum secutum fuisset periculum infamiæ, nec rationabilis contritionis, & aliunde hoc ipsimet Didaco fuisset vtile ad facilius resipiscendum,

